

[Ellemann-Jensen]

For få dage siden har regeringen så over for folketinget bekræftet den udvikling, der dannede baggrund for dagens forespørgsel. Der er nu fremkommet nye skøn over underskuddet på statsfinanserne, og det er skøn, der er næsten dobbelt så store som de skøn, man arbejdede ud fra, da man for 1 år siden tilrettelagde den økonomiske politik.

Det rejser en del spørgsmål, som vi må kræve regeringens svar på i dagens debat. Hvordan er det gået til, at statsfinanserne har udviklet sig så skævt i forhold til det planlagte? Hvad har regeringen tænkt sig at gøre for at rette op på denne skæve udvikling? Og hvordan vurderer regeringen den videre udvikling i den offentlige sektors udgifter og indtægter?

Sådan som forespørgslen er formuleret, er det derfor ikke nok bare at give en forklaring på de uhyggelige tal, som man tidligere på ugen har offentliggjort. Forespørgslen drejer sig også om den større sammenhæng i den økonomiske politik, som regeringen har ført, og som regeringen agter at føre, og hvis utilstrækkelighed afsløres af udviklingen i dansk økonomis tre centrale balanceproblemer, nemlig statsfinanserne, udlandsgælden og arbejdsløsheden.

Besvarelse

Finansministeren (Svend Jakobsen):

Jeg måtte nærmest forstå ordføreren for forespørgerne sådan, at forespørgslen ikke er ment som en særlig venlighed over for regeringen. Det skal dog ikke afholde mig fra at sige, at jeg er ganske tilfreds med at få denne lejlighed til at kunne fremføre en række kendsgerninger, der i sig selv vil gøre op med en række påstande, der har været fremført i den offentlige debat, af karakteren: »Regeringen har givet op« og »Regeringen mangler milliardbeløb i at nå besparelsesmål« – for blot at nævne enkelte af de overskrifter, vi har set i dagspressen i den seneste tid.

Udgangspunktet er jo den finanslov, vi vedtog her i folketinget i december måned, en finanslov, der byggede på den finanspolitik, der blev fastlagt ved aftalen af 5. maj sidste år mellem regeringen og 4 partier her i tinget. Den byggede på de samfundsøkonomiske vurderinger, således som de forelå henimod slutningen af året, og underskuddet

på finanslovens drifts-, anlægs- og udlånsbudget udgjorde 21,1 mia kr.

Siden har vi måttet konstatere en yderligere konjunkturafdæmpning, og vi har måttet notere, at det indenlandske aktivitetsniveau har været svagere end påregnet i slutningen af 1980.

Folketinget har i slutningen af marts måned fået en vurdering af den samfundsøkonomiske udvikling fra det økonomiske sekretariat, og med den som udgangspunkt må det i dag vurderes, at underskuddet på statens drifts-, anlægs- og udlånsbudget nu må skønnes at blive godt 27 mia kr.

Det kan lyde paradoksalt, men denne stigning i underskuddet på drifts-, anlægs- og udlånsbudgettet er faktisk i et vist omfang et resultat af en udvikling, som man i øvrigt vil kunne betragte som positiv. Der var således på finansloven budgetteret med, at der ville blive udløst 2 dyrtidsportioner i foråret og 1 i efteråret 1981. Vi vidste allerede i efteråret 1980, at der her var en måske vel pessimistisk vurdering og dermed budgetteret, men fandt trods alt, at der ikke var tilstrækkelig sikkert grundlag for at ændre skønnet til det, vi i dag må konstatere, nemlig at prisudviklingen er så behersket, at der kun blev udløst 1 dyrtidsportion i foråret.

Samtidig må det konstateres, at de personlige indkomster, bl. a. på baggrund af de beherskede lønaftaler, der er indgået her i foråret, nu må skønnes at stige med 9½ pct., medens der i efteråret skønnedes en stigning på 11½ pct.

De netop nævnte faktorer er medvirkende årsager til, at statens indtægter af kildeskat bliver mindre end tidligere antaget. Det samme gælder selvsagt kommunernes indtægter af kildeskat, men da afregningsbeløbet fra staten til kommunerne er fastsat i oktober sidste år for hele 1981, ligger hele provenutabet i første omgang hos staten.

Den forventede udvikling i det private forbrug er et vigtigt element i vurderingen af provenuet af afgifterne. Også på dette område har de samfundsøkonomiske vurderinger undergået ændringer. Forbrugsnedgangen skønnes nu at blive på ca. 1½ pct. mod et skøn på ½ pct. i efteråret. Jeg vil godt i den sammenhæng anføre, at vor betalingsbalancesituation fordrer en meget moderat udvikling i det private forbrug, og i et vist omfang har denne nedjustering af skønnet over